

Persoonlijke woorden afscheidnemende Statenleden 2019-2023, 28 maart 2023

Beste mensen,
Geachte Statenleden,

Vandaag valt het doek voor de 25^e Staten.

Voor de een duurde het lidmaatschap hieraan langer dan de ander;
voor iets minder dan helft van u gaat morgen weer een nieuw doek open; en
voor iets meer dan de helft blijft dat doek – in ieder geval voor nu – dicht.
Maar ik laat u – die 24 vertrekkende Statenleden – niet gaan zonder een persoonlijk
woord.

Ik begin bij degene die het kortst Statenlid was:

1. Aissa Meziani (CDA)

Twee jaar en 9 maanden geleden kwam u de Staten versterken; en heel bijzonder hield u
op de allerlaatste vergadering, van 10 februari – op uw verjaardag – uw maidenspeech.
Over het belang van goede en transparante vergunningverlening, toezicht en
handhaving.

U had gehoopt met voorkeursstemmen terug te kunnen keren. Helaas is dat niet gelukt.
Ik vind dat oprecht jammer. Voor u, maar ook voor de diversiteit die we in deze
Statenzaal ook hard nodig hebben. Ik vond het in ieder geval fijn u mee te hebben op
bezoek bij de Marokkaanse honorair consul in Heerlen; én weet eigenlijk wel zeker dat u
zich blijft inzetten voor verbondenheid in onze mooie provincie.

Voor nu bedank ik u voor uw oprechte en zorgvuldige inzet in Provinciale Staten. En ik
kom straks nog even bij u terug.

2. Odin Westen (Groen Links)

Drie jaar en 1 maand straalde u uit dat het een ongelooflijke eer was om Statenlid te
mogen zijn. Ondertussen maakte u zich sterk voor klimaat en natuur; en zorgen over

hoge energiekosten, gezondheid en groeiende armoede. Maar ook wonen had uw aandacht, zo bleek uit uw motie gericht op een woningmarkt die een mix van woningtypen én een mix van bevolkingsgroepen mogelijk maakt.

U koos er zelf voor niet meer terug te komen; vanwege een disbalans tussen werk én privé. Maar met uw drive en passie, twijfel ik er niet aan dat u op de een of andere manier toch van betekenis blijft voor de Limburgse samenleving.

Dank voor uw inzet hier. Uw humor gaat nog gemist worden.

3. Simone Kerseboom (Forum voor Democratie)

U nam hier vier jaar geleden uw Statenzetel in, maar kneep er vorig jaar even tussenuit om moeder te worden. En sinds maart 2021 combineerde u uw Statenlidmaatschap met het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Ofwel combineerde u drie hele belangrijke functies. Rustig en bedachtzaam als u was, heeft u zich hier onder meer hard gemaakt voor het referendum. Én u bent vast de eerste geweest die hier het Zuid-Afrikaans heeft laten klinken.

De kiezer heeft gekozen dat wij vandaag afscheid van u nemen; maar u gaat het politieke veld nog niet verlaten. Waarbij we natuurlijk hopen dat u in Den Haag aandacht blijft houden voor de belangen van Limburg en de Limburgers.

Dank voor uw inzet hier; of laat me zeggen: *Danki!*

4. Roger Ernst (PVV)

Na de laatste Statenvergadering twitterde u "Dank u Limburg voor deze mooie gelegenheid". Drie jaar en 9 maanden liet u inderdaad blijken dat u het Statenlidmaatschap hoog had zitten. Zo was u bijzonder kien op de controlerende functie van PS. De 4 moties, 3 schriftelijke vragen en 1 amendement, waren stuk voor stuk gericht op rapporteren en controleren. U maakte van uw hart geen moordkuil, kwam met goede argumenten op de proppen en wist altijd de juiste vragen stellen. Ik moet zeggen, ik ging altijd even recht zitten als u naar de microfoon kwam lopen. Dan kwam er ook iemand.

U twitterde die dag ook dat u hoopte op een vervolg. Helaas, de kiezer koos anders. Maar zoals u Limburg dankte, dankt Limburg u voor uw gedreven inzet.

En dan kom ik nu toe aan de Statenleden die hier **de volledige vier jaar** hebben gezeten; dat doe ik in willekeurige volgorde...

5. René van der Valk (SP)

De vier volle jaren zat u hier en ik denk dat u trots mag zijn op uw formidabele invulling van het Statenlidmaatschap. U viel – onder meer – op met de waardige en capabele wijze waarop u de controlefunctie oppakte. Bovendien wist u uw enthousiasme en persoonlijke overtuiging in debatten rustig, overtuigend en weloverwogen over het voetlicht te brengen. Hiermee won u het respect van 'vriend én vijand'.

Als ik uw inbreng hier mag samenvatten, dan doe ik dat met de woorden: áltijd goed voorbereid, uitstekende dossierkennis; én slim & sociaal...

Limburg verliest met u een actief en zeer betrokken Statenlid; en kan dus ook niet anders dan u van harte bedanken.

6. Roel Westhoff (Belang van Nederland (BVNL))

Vier jaar geleden kwam u hier binnen onder de vlag van Forum voor Democratie. In augustus 2022 nam u daar afstand van en ging verder als eenmansfractie. Totdat u begin dit jaar een nieuw 'home' vond bij Belang van Nederland (BVNL).

U heeft hier in de volle breedte 'bedachtzaam en constructief' meegedraaid in alle Statencommissies, de Controlecommissie, de werkgroep Omgevingsvisie en was adviserend lid van het Presidium. En in de lengte liet u ons zien dat een spreekgestoelte ook te laag kan zijn...

Daarnaast was het fijn dat u graag uw ongekennde kennis over software wilde delen; dat kwam zeker van pas bij de aanbesteding van een Stateninformatiesysteem.

De kiezer heeft echter niet voor uw nieuwe partij gekozen; en dus sluit u vandaag een intensieve politieke periode af. Dank voor uw inzet en het ga u goed.

7. Pepijn Baneke (Groen Links)

U kwam hier vier jaar geleden binnen als toen oud-wethouder van Mook en Middelaar; en u vertrekt als wethouder van het Gelderse Heumen. Waarmee u vooralsnog afscheid neemt van het politieke toneel in Limburg.

Dat is jammer voor Limburg, want met u verliezen we een rustig en wijs Statenlid met een goed bestuurlijk gevoel. Maar met uw motie 'voor de bühne' laat u zeker iets waardevols na.

Vanuit uw overtuiging dat het hier – in dit Limburgse parlement – om de Limburgers moet gaan, en niet om politiek gedoe, riep u GS op zich niet te laten verleiden te reageren op oproepen tot acties waarover de Provincie helemaal niet gaat. Een hartenkreet die we niet gaan vergeten.

Verder verdient u een medaille voor uw volharding. U woonde niet allen het verste van dit Gouvernement – 130 km enkele reis; u kwam ook - zoveel als het kon - met het openbaar vervoer. Om half zes, stond u daarvoor naast uw bed. Als iemand kon meepraten over de noodzaak tot modernisering van de Maaslijn....

Voor nu: veel dank voor uw inzet én voorbeeldfunctie!

8. Leon Bastiaans (VVD)

Vier jaar geleden kwam u vers uit Venlo deze Staten in, met als allerbelangrijkste motivatie 'Limburg raakt mij en inspireert mij'. Hier hebben wij u leren kennen als iemand die recht voor zijn raap is; scherp tot de kern van de zaak komt; en kernenergie weer prominent op de agenda zette.

En, natuurlijk als een levensgenieter met een ongekend groot carnavalshart. Ik liet me in ieder geval heel graag door u op sleeptouw nemen in 't Stedje van Lol en Plezeer. Uw idee om nog even een rondje andere podia te doen voor mijn optreden was goed; maar het bracht u wel in een lastig parket om mij weer op tijd op dat podium te krijgen waar ik iets met een en twee Emiels moest zingen. Maar het is gelukt!

U blijft volksvertegenwoordiger in Venlo, maar hier stopt u. U wil weer meer tijd krijgen voor het ondernemerschap; de vele verenigingen waar u lid van bent; én – héél belangrijk – voor de kleinkinderen!

Dank dat u hier ook Limburg heeft geraakt en geïnspireerd.

9. Teun Heldens (VVD)

Vier jaar geleden stapte u hier binnen en liet u kennen als een 'jonkie' dat het voeren van een debat goed af ging: zorgvuldig, kritisch en *to the point*.

Ofwel een welbespraakte, jonge liberaal, die bovendien de boeken ingaat als hoofdindieners van de Motie Businesscase MAA, die geen 'gekke Henkie' wilde zijn.

Daarnaast vroeg u – terecht – aandacht voor de 'arbeidsomstandigheden' van Statenleden: elk jaar weer meer werk; met voller wordende bordjes met complexe dossiers; en meer en langere vergaderingen...

Bovenal was u degene die – samen met Thea Jetten van Groen Links – duidelijk stelling nam tegen bedreigingen; en opriep hier als Staten duidelijk samen een streep te trekken.

Alhoewel u vindt dat 'volksvertegenwoordiger zijn, het mooiste is wat er is', stopt u als Statenlid. De reisafstand en uren worden u té veel. Maar gelukkig bent u nog niet verloren voor de gemeenteraad van Peel en Maas.

We gaan niet alleen u missen, maar óók uw kennis over vergaderregels. De vraag is wie mij nu zo scherp moet houden ... al kon ik u steeds vaker een gang naar de microfoon besparen...

Beste meneer Heldens, een welverdiende dank voor uw inzet.

10. Emma Palmén (Omzien!)

U kwam hier vier jaar geleden binnen als lid van de toen grootste fractie, maar besloot begin 2022 hier uit te stappen om later ook een eigen partij op te richten onder de naam Omzien!

Dat u deze stappen nam, paste wel met hoe u zich hier hebt laten kennen: iemand met een groot hart, vasthoudend en bovenal een sterke eigen visie. Daar ging u helemaal voor. Zeker vanuit uw motto: Mensen doen er toe!

Het getuigt best van lef en daadkracht dat u hiervoor een nieuwe partij in het leven riep. Helaas heeft deze het niet gered, om u hier weer morgen te verwelkomen. Provinciale Staten gaat nu verder zonder u als bijzonder gedreven volksvertegenwoordiger die zich zo betrokken en gemotiveerd inzette voor Limburg en de Limburgers. Die ook een bijzonder oog had voor de vernieuwing van de bestuurscultuur; en daar ook graag een steentje aan bijdroeg.

Beste mevrouw Palmen: dank voor uw inzet vanuit uw hart. Het ga u goed.

11. Wouter Ijpelaar (CDA)

Een 3V-man, zo liet u zich typeren in één van uw campagne-filmpjes: vlot, vrolijk en vriendelijk. Zo heeft u zich inderdaad de afgelopen vier jaar laten kennen. Al wil ik daar ook nog graag aan toevoegen: bijzonder geëngageerd, vasthoudend en zonder twijfel een politiek talent.

De volgende Staten mogen u bij voorbaat dankbaar zijn. Want de manier waarop u het voorzitterschap op uw nam van de Werkgroep Versterking Positie Provinciale Staten (de VPPS) was zo enthousiast, gedreven en ambitieus, dat het ook écht een mooi resultaat opleverde voor een meer effectieve en efficiënte samenwerking. U gaat voor nu in ieder geval de geschiedenis in als hét boegbeeld van dat overdrachtsdocument waarvan uw opvolgers veel baat kunnen hebben.

U vindt het terecht jammer, dat het nu voor u stopt. Maar u heeft niet onder stoelen en banken gestoken dat u aast op mijn baan. Dus wie weet, zien we u hier over tien jaar nog wel terug.

Maar voor nu, ontzettend bedankt voor uw ongelooflijk betrokken inzet voor Limburg.

En dan kom ik bij de **vier mannen van SVL**.

Vier mannen die vier jaar geleden kwamen binnenstormen als lid van nieuwkomer Forum voor Democratie, daar in december 2020 uitstapten, om met ingang van het nieuwe jaar door het leven te gaan als SVL, Samen voor Limburg. Toen koos u even voor JA21, maar trad toch weer op uw schreden terug. Waarmee u helaas wel uw kansen verspeelde om terug te keren in de Staten...

Maar het wisselen van die bordjes, deed me een beetje denken aan die tv-klassieker 'Wie van de Drie'. Of moet ik zeggen the A-team?

12. Hans Reuser (FvD, Samen voor Limburg, JA21, Samen voor Limburg)

Al wilde de logo's op uw naambordje nogal eens wisselen, u bleef dezelfde Hans Reuser: welbespraakt, aimabel en altijd elegant. Zeker met die opvallende, zelfgemaakte en op uw outfit afgestemde vlinderdasjes.

We hebben u leren kennen als een constructief en bovenal mensgericht Statenlid. En als degene die het onmogelijk maakte om het nog over de Leisure Lane te hebben, nadat u deze 'genotslaan' noemde. Zou de verbinding daarom inmiddels herdoopt zijn in Parkstadroute?

U was de enige van de vier die sowieso wilden stoppen; maar ik vermoed dat u al genoeg andere plannen heeft om niet achter de geraniums te gaan zitten.

Maar we gaan u missen. Want let wel: Hans Wiegel beweerde ooit dat – wijzend naar Joop den Uyl – Sinterklaas bestaat. Maar wij hadden hier toch maar mooi de échte Sinterklaas zitten.

Dank, hartelijk dank voor uw grootste geschenk: uw inzet voor Limburg.

13. Marcel Thewissen (FvD, Samen voor Limburg, JA21, Samen voor Limburg)

U nam het stokje als fractievoorzitter van SVL over; en had zich kandidaat gesteld voor diezelfde functie bij die andere club. Helaas liep dat anders dan u had gehoopt.

Ondertussen viel u op door uw zeer actieve inzet en inbreng in verschillende commissies en als vertegenwoordiger van de Staten bij het Interprovinciaal Overleg, het IPO.

Daar heeft u zich echt sterk gemaakt voor een meer prominente rol voor Limburg; vanuit de vragen 'wat doen we daar eigenlijk?' en 'kan dat niet beter?' En dat was u eigenlijk ten voeten uit: altijd uit op verbetering.

Verder bleek u een echte doener met strategisch inzicht. Zo heeft de Enquête-commissie écht veel baat gehad bij uw deskundigheid in organiseren en verbeteren van processen.

U vindt het jammer dat uw ervaring nu verloren gaat. En daar heeft u gelijk in; zoals dat natuurlijk voor iedereen geldt van wie we vandaag afscheid nemen.

Ondertussen, grote dank dat u uw expertise 'moeilijke zaken oplossen' ter beschikking stelde aan Limburg.

14. Bart Smeets (FvD, Samen voor Limburg, JA21, Samen voor Limburg)

De wisselende bordjes voor uw neus deden ook niets af aan uw inzet hier. U was lid van de Statencommissies Financiën, Economie en Bestuur én de Controlecommissie; en we leerden u kennen als een betrokken, altijd goed voorbereid en 'to the point'-Statenlid. En als iemand die ook duidelijk kenbaar kon maken hoe hij over zaken dacht.

U wond zich terecht op over begrotingen die zo dik waren, dat ze niet eens bij u door de brievenbus pasten. De compacte begroting die we nu kennen – en wél rechtstreeks de weg naar de deurmat moet kunnen vinden – hebben we aan u te danken.

Ook u had graag doorgewild, maar helaas vandaag stopt het voor u. Maar de ervaring die u hier heeft opgedaan, komt vast en zeker ook nog van pas in uw verdere carrière.

Voor nu: dank dat u vier jaar zoveel uren, aandacht en inzet voor Limburg reserveerde.

15. Nico Vincken (FvD, Samen voor Limburg, JA21, Samen voor Limburg)

“Het enige wat ik ambieer is een geurspoor uitzetten, een beetje invloed uitoefenen op de politieke richting van ons land de komende vier jaar”, zo zei u na uw verkiezing in 2019.

Net zoals u toen de verwachting uitsprak dat niet langer dan vier jaar te doen. Omdat u moeite had met het tempo van de jonge generatie. En moest wennen dat u nu in zes appgroepen zat, 100 appjes en 20 mailtjes per dag kreeg.

Kennelijk bent u daar toch goed aan gewend; u had wel door willen gaan; had zelfs het noorden van Limburg verruild voor een stekje in Heugem, zo goed als op loopafstand van hier...

Helaas stopt het vandaag, maar ik verwacht u vanwege de nabijheid toch nog wel vaker terug te zien op de publieke tribune. Ondertussen gaan we uw deskundigheid als voormalig scheikundeleraar missen; zeker op het gebied van emissies en transitie. En daarmee natuurlijk ook het ‘lerarendebat’ met Peter Loomans.

Dank dus voor uw wijze kennis en inzet voor Limburg.

Beste mensen,

Dan kom ik nu uit bij de meer **veteranen; die hier al meer dan een Statenperiode** de Limburgers vertegenwoordigde; om te beginnen met

16.Dries Lodewijks (VVD)

In totaal was u 4 jaar en 8 maanden provinciaal volksvertegenwoordiger; en twee keer nam u de zetel in van partijgenoot Joost van den Akker die toen ook twee keer gedeputeerde werd. Maar nu bent u er wel klaar mee. U liet zich niet meer op de lijst zetten.

Jammer, want u liet zich kennen als een formidabel, voorbeeldig Statenlid; altijd op zoek naar verbinding; altijd goed beslagen ten ijs komend; altijd de juiste vragen stellend; nauwkeurig en nauwgezet; met altijd dat speciale plekje in uw hart voor de oudere Limburgers,

Maar u laat uw sporen na. Met uw motie uit november 2020 onder de naam 'Brightlands is van ons allemaal' heeft u écht wel wat in gang gezet. U heeft daarmee GS én de ambtelijke organisatie uitgedaagd tot het meer integraal benaderen van de vier Limburgse campussen, inclusief hun integrale ambities. Dat leverde vorig jaar in ieder geval een eerste Brightlands-rapportage op; en daarna ook een Statenvoorstel met daarin 'rol én visie' van de Provincie ten aanzien van *Brightlands*.

Dank dus voor uw inzet en wat u voor Limburg wilde betekenen. Het ga u goed in uw leven ná de Staten!

17. Marc van Caldenberg (SP)

Vier jaar en 9 maanden geleden kwam u op 15 juni 2018 dit parlement binnen, waar u al meteen opviel als een raspoliticus, een gepassioneerd spreker en vanuit de grond van uw hart sociaal bewogen.

U ontpopte zich als een roerganger in de 'oppositie'. En schreef hier natuurlijk geschiedenis als aanjager van de eerste parlementaire enquête in onze provinciale geschiedenis.

Kortom: u was **aanwezig!** als zeer actief en betrokken Statenlid – was er een commissie waar u **niet** in zat? – en als begeesterd voorzitter van de Controlecommissie, die de rol van PS bijzonder nauw aan het hart lag.

Altijd, altijd was u bezig met verbetering - hoe dingen in de politiek beter kunnen – en altijd met het moreel kompas als leidraad.

Beste meneer Calden**berg**, u stopt vandaag als Statenlid, maar bent gelukkig voor de democratie nog niet verloren als fractievoorzitter van uw partij in de gemeenteraad van Landgraaf. Veel, heel veel dank voor uw onvermoeibare inzet voor Limburg.

18. Rudy Tegels

Vijf jaar en 9 maanden was u Statenlid. Vijf jaar en 9 maanden die de hele Statenperiode 2015-2019 besloegen en de kop en de staart van deze.

U verliet de Staten eerder in de periode voor uw droombaan; wethouder zijn in Horst aan de Maas, waar niet alleen uw roots liggen; maar u ook diep verankerd bent in de haarvaten van die gemeenschap. Het deed u veel pijn om die baan weer te verliezen, maar kwam weer graag hier terug. Omdat – zoals u zelf zei – volksvertegenwoordiger zijn ook nog steeds uw passie was en u met veel enthousiasme weer aan de slag wilde gaan voor Limburg.

Dat enthousiasme liet zich zeker zien in uw inzet en inbreng in de Statencommissies Mobiliteit en Duurzaamheid; en Ruimte Landbouw en Natuur. En ook weer iedereen kennis kon maken met uw betrokkenheid en vasthoudendheid.

Ik weet, u was graag aan een derde Statenperiode begonnen, maar helaas, de kiezer koos anders. Rest mij u heel hartelijk te danken voor uw inzet en commitment aan Limburg. Eigenlijk ook in de overtuiging dat u nog lang niet verloren bent voor haar samenleving.

19. Mariska Werrij-Wetzels (CDA)

Zeven jaar en acht maanden; bijna twee volle Statenperioden stond u zich hier sterk te maken voor Limburg; om er even tussenuit te gaan om weer moeder te worden.

Een moeder die dat ook een beetje werd van deze Staten. Iemand die altijd het overzicht hield; oog had voor alle details; een olifantengeheugen. En dan ook nog heel menselijk, met een goed ontwikkelde moreel kompas; en vooral uit op verbinding.

Plus, een hele harde werker zoals vele moeders dat ook zijn. Vanaf 2017 zat u in de rol van fractievoorzitter; en zat zo'n beetje in alle commissies en werkgroepen. Dan heb je écht hart voor de zaak en een enorme inzet laten zien.

En niet alleen dat. U heeft zeker in deze Statenperiode niet altijd in de makkelijkste positie gezeten. Ik kan me voorstellen dat dat ook niet altijd even veilig heeft gevoeld. Maar ik – en daar ben ik vast niet enige in – vind het bijzonder knap hoe u zich staande heeft gehouden. Altijd heel beheerst en rustig voor uw club bent blijven staan.

U stopt er vandaag mee. U vindt het mooi geweest. U blijft wel actief binnen de overheid, maar nu in een andere rol. Dan kan ik alleen maar zeggen: ze boffen met u.

Voor nu zeg ik: heel hartelijk dank voor het hart en de inzet die u toonde voor Limburg en de Limburgers.

Maar ik kom zo nog even bij u terug...

20. Yolanda Claessens-Scheepers (SP)

Ook bijna 8 jaar heeft zij hier voor Limburg gelezen. Met een persoonlijke brief heeft zij mij laten weten waarom ze hier vandaag niet aanwezig kan zijn. En ik kan alleen maar zeggen dat ik dat respecteer en haar heel veel sterkte wens.

Mocht ze dit ooit terugzien of lezen, dan wil hier toch graag delen dat zij een volksvertegenwoordiger van goud was. Niet alleen hier, maar ook in Heerlen. Warm, doortastend en met een geweldige sociale antenne. Met haar hart voor natuur en natuurherstel zat ze hier helemaal op haar plek in de Commissie Ruimte, Landbouw en Natuur. Maar 'stilletjes' was zij het echte morele kompas voor vele om haar heen.

Grote, grote dank dus voor haar bijna achtjarige inzet hier voor Limburg en vooral de Limburgers.

21. Henk van de Linden (Lokaal-Limburg)

Acht jaar geleden kwam u de Staten in. Toen nog voor 50Plus; maar in uw derde jaar besloot u u toch meer thuis te voelen bij Lokaal Limburg.

En we mogen u een bijzonder bezige bij noemen; want ondanks dat u hier in uw eentje een fractie vormde, zat u zo'n beetje in alle commissies. Daar neem ik echt mijn petje voor af, want enkel in grotere fracties kan je het werk echt verdelen.

Daarnaast bleek u echt een hele prettige voorzitter van Milieu en Duurzaamheid; met oog en oor voor alle commissieleden én de GS-vertegenwoordiger. Bovendien was u ook de beroerdste niet om - indien nodig - ook de voorzittershamer van andere commissies over te nemen.

U heeft zich kortom op heel veel terreinen met ongelooflijk veel energie ingezet voor Limburg; recht door zee, met veel gevoel voor humor en waarschijnlijk met de beste en mooiste verhalen in het repertoire.

Gelukkig blijft u wel nog volksvertegenwoordiger in Roerdalen, maar hier voor de provincie stopt het vandaag. Krijgt u in ieder geval weer meer tijd voor uw paarden.

Maar dank, dank, dank dus voor uw tomeloze inzet en energie voor Limburg 8 jaren lang!

22. Hans van Wageningen (D66)

Elf jaar en drie maanden vertegenwoordigde u tot vandaag de Limburgers. Exact vier jaar geleden nam mijn voorganger Theo Bovens ook afscheid van u en roemde u met woorden als energiek, gedreven, vasthoudend, enorme dossierkennis en de politiek bedrijvend vanuit de inhoud.

U kwam toch weer terug en gefeliciteerd: u bent rolvast want ook in deze periode was het niet anders. Net zoals ook ik u – net als toen – een topscorer kan noemen met 9 amendementen, 38 schriftelijke vragen en maar liefst 81 – 2 meer dan vorige keer – moties.

Dit keer nemen we dus weer afscheid van u én weer gaat u gemist worden als een zeer gewaardeerd Statenlid, dat altijd open stond voor argumenten van anderen; en altijd scherpe vragen wist te stellen over de controlefunctie van Provinciale Staten.

Al heb ik me wel altijd afgevraagd of ik een potje schaak met u zou aandurven. Uw gedachten gaan altijd zo snel zo ver vooruit, dat dit soms in het debat merkbaar was.

Beschouwt u dat vooral al compliment, net zoals ik u wil complimenteren en danken voor uw jarenlange inzet voor Limburg.

23. Ingrid Voncken (CDA)

11 jaar en 9 maanden; dus bijna 3 volle Statenperioden heeft u zich met hart en ziel ingezet voor Limburg. De eerste 8 jaar van 2003 tot 2011.

Maar altijd goedlachs, positief gehumeurd, vrolijk en olijk, goed voorbereid, met grondige dossierkennis, inzicht in de processen én met aandacht voor de mens achter het dossier. Waarbij u voornamelijk actief bent geweest in het fysieke domein en vooral de agrarische sector, die u echt nauw aan het hart ligt.

Nu vindt u het een goed moment om te stoppen. En dat verwoordde u als volgt
"bij mijn aantreden in 2003 deden in Limburg 8 partijen aan de verkiezingen mee en begon ik als Statenlid in een fractie van 28 leden. Nu doen er 20 partijen mee. In 20 jaar is er veel veranderd. Ik ben dankbaar voor het vertrouwen en het werk dat ik mocht doen."

Uw woorden, waarop ik dan reageer met: en Limburg is u dankbaar voor wat uw werk heeft opgeleverd.

U kiest nu voor het coachen en adviseren van boeren; om hen - thuis aan hun keukentafel - te helpen knopen door te hakken over hun toekomst. Ik wens u daarmee heel veel succes en nogmaals dank!

Maar, ook bij u kom ik zo nog even terug...

24. Geert Frische (CDA)

Vanaf maart 2002 - dus 20 jaar, 5 Statenperioden én 5 gouverneurs lang - was u hier kind aan huis. Of zeg ik beter: bijna heel uw volwassen leven bent u toegewijd geweest aan de Limburgse politiek.

Een Limburgse politiek die u van haver tot gort heeft leren kennen. Zeker ook in deze laatste periode; waarin het unieke 'extraparlamentaire concept' - zoals u zelf zei - bijna elke week iets nieuws leerde.

Net zo uitzonderlijk was die rol die u op die 6^e april in de eerste *lockdown*-tijd moest spelen. Die van *designated survivor*. Niet voor niets noemde u dat “een historische dag met een behoorlijk zwart randje.” Omdat u hier toen in uw eentje groen licht moest geven aan – onder meer - de uitbreiding van de campus op Chemelot; een nieuwe startersregeling en de verdubbeling van het spoor tussen Heerlen en Landgraaf.

Maar bovenal miste u in die corona-tijd ‘het biertje en de bitterbal’ als – óók uw woorden – “de smeerolie voor informele relaties waarin je het juiste respect en waardering voor elkaar kweekt dat je zo nodig hebt voor een debat met goede resultaten.”

Sinds 2016 was u een gedreven voorzitter van het Presidium en een betrokken voorzitter van de werkgeverscommissie. De griffie heeft u bijzonder gewaardeerd als hun werkgever; niet in de laatste plaats vanwege uw vermogen écht menselijk te reflecteren.

Net zo goed was u sinds dat jaar 2016 een ‘zeer goed functionerende’ vicevoorzitter; mijn voorgangers en ik konden aan u met een gerust hart de voorzittershamer uit handen geven. U stond daar goed uw mannetje mee; zeker zoals u bij stevige debatten goed recht deed aan de verschillende standpunten. Daarin wist u echt de goede balans te vinden; mét met de nodige humor én relativering.

Ik – wij – gaan u als nestor met goede bestuurlijk inzicht natuurlijk ongelooflijk missen. Zéker nu met u een schat aan ervaring en geheugen uit dit huis verdwijnt.

Maar uw wens de ‘menselijke maat’ te blijven koesteren, ik beloof u: deze laat ik niet verloren gaan.

Ondertussen bent u gelukkig als wethouder van Echt-Susteren nog niet verloren voor het openbaar bestuur. Ze mogen zich daar gelukkig prijzen, want nu kan u nog meer focus leggen op dat smalste stukje Limburg.

Dat is dus érg fijn voor hen, maar dit Gouvernement – uw tweede huis – gaat u missen. Ík ga u missen. Maar ik verheug me op de Metal Cruise 666, die we in mei nog samen gaan maken. Lekker varen over de Maasplassen met laat ik zeggen ‘stemmige’ muziek. Heerlijk!

Dus: dank, echt ontzettend veel dank voor uw lange en enorme inzet voor Limburg.

Maar ... ik heb nog iets voor u in petto,
daarom kom ik zo nog bij u terug...

Beste mensen,

tot zover mijn afscheidswaarden aan de 24 vertrekkende Statenleden.
Maar ik ben er nog niet.

Ik beloofde een aantal mensen nog bij hen terug te komen. En wel bij:

- Aissa Meziani
- Mariska Werrij-Wetzels
- Ingrid Voncken én
- Geert Frische

Maar eigenlijk wil ik hen vragen even naar voren te komen;
en neem ook uw partner mee... Een bode zal u begeleiden.

(...)

En dan ga ik nu even heel officieel doen:

Aissa Meziani, omdat u zich 16 jaar als volksvertegenwoordiger hebt ingezet voor de
publieke zaak; tussen 2006 en 2022 in Venlo en sinds 2020 hier in de Staten;

en u, **Mariska Werry-Wetzels**, omdat u al sinds 2010 actief bent als
volksvertegenwoordiger; eerst in Simpelveld en vanaf 2015 dus ook hier in de Staten;

en **Ingrid Voncken**, u zich gedurende drie Statenperioden in deze zaal heeft ingezet als
Limburgs parlementariër;

en **Geert Frische**, u vandaag 5 volle Statenperioden – en dus 20 jaar – lidmaatschap
van deze Staten afsluit ...

... vanwege die lange en toegewijde inzet,
beste twee dames en twee heren,
mag ik u laten weten dat het Zijne Majesteit de Koning heeft behaagd

u te benoemen tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Dames en heren, Limburg is vanaf vandaag vier ridders rijker!

Beste mensen,
geachte Statenleden,

Nu ik van iedereen afscheid heb genomen, die hier morgen niet meer aanwezig is, wil ik u allemaal zoals u hier voor de allerlaatste keer de 25^e Staten vormt, van harte danken voor uw inzet en werk voor Limburg in de afgelopen vier jaar.

Een dank die ik begeleid met een aandenken in de vorm van een taartschep; nee beter: een vlaaischep...

Een taart/vlaaischep als symbool voor het hier 'opscheppen' van wat u dacht dat het beste was voor Limburg. En waarmee u kan trakteren op een lekker stukje Limburgs erfgoed met kersen, kruimels, rijst, appel, pruimen of wat dan ook!

Uit dank voor uw inzet en waardevolle bijdrage aan een transparante, levendige democratie in onze provincie.

Ik zou de vier zojuist gedecoreerden willen vragen om dit cadeau namens u allen in ontvangst te willen nemen.

Van wie ik zojuist afscheid heb genomen, zeg ik graag 'het gaat u allen goed'.
Tegen de overigen zeg ik: tot morgen!